

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่ ๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ เถโร อิตเรณ สหวิหริ เอภัง ปเทส อคมาลี ๗ โส, ตสมี คเต, เถรส อปฏฐากกุล คนตวา
“เถโร กหิ ภนเตติ ปฏฐา “เถรส อผาสุกัง ชาตัง, วิหาเรเว นินนินติ อาห ๗ “กั ปน ภนเต
ลหุ วฏฐิตี ๗ “เอวรูปุ กิร นาม อาหารัง เทถติ ๗ เตน วุตตนิยามเนว สมปาเทตวา อหัง ๗
โส อนตรามคเคว ตัง ภุชิตวา วิหารัง คโต ๗ เถโรป คตฐฐาเน มหนตัง สุขุมวตถัง ลกิตวา อตตนา
สหวิหริ คตทธรส อหาลิ ๗ โส ตัง รชิตวา อตตโน นิวาสนปารุปนัง อกาลิ ๗ เถโร ปุนทิวเส ตัง
อปฏฐากกุล คนตวา, “ภนเต ‘ตุมหากัง กิร อผาสุกัง ชาตุนติ อมเหหิ ททเรน วุตตนิยามเนว
ปฏฐาเทตวา อาหาโร เพลโต, ปริภุชิตวา โว ผาสุกัง ชาตุนติ วุตเต, ตถุหิ อโหสิ ๗ วิหารัง ปน
คนตวา ตัง ทหัง สายัง วนทิตวา นินนิน เอวมาห “อาวุโส ตยา กิร ทิโย เอว นาม กตัง, อิทัง
ปพพิชิตานัง อนนุจจวิกัง, วิญญุตตี กตวา ภุชิตัง น วฏฐิตี ๗ โส กุชฉิตวา เถเร อาฆาตัง พนติ
“ปริมทิวเส อุกมตตัง นิสสาย มัง มุสาวาที กตวา อชช อตตโน อปฏฐากกุล ฆตตมฐฐิยา
ภุตตการณัง มัง วิญญุตตี กตวา ภุชิตัง น วฏฐิตี วเทสิ, วตถุมปิ เตน อตตโน อปฏฐากกุลเสว
ทินนัง, อโห เถรส ภาริยੰ กมมं, ชานิสสามิสส กตตพพุตตกนตติ; ปุนทิวเส เถเร คามัง ปริสนเต,
สยं วิหาเร อโหิตวา ทนุหัง คเทตวา ปริโคภานาทีนินิ ภินทิตวา เถรส ปณณสาลาย อคคิ ทตวา,
ยੰ น ฉายติ, ตัง มุคฺเรน ปทรนโต ภินทิตวา นิกขมิตวา ปลาโต กาลัง กตวา อวิจิมหานิรเย
นิงพตติ ๗

แปล โดยอรรถ

๒ มหาชน กถัง สมุฐฐาเปสิ “เถรส กิร สหวิหริโก โววามตตัง อสหนโต กุชฉิตวา
ปณณสาลัง ฉาเปตวา ปลาโตติ ๗

เฉลย

รบ.๓ มหาภคสูตปตเถรสูต สหุวิหริก วตฎุ น.๑๑๖-๑๑๗

แปล โดยพยัญชนะ

๑ เถโร อิตเรณ สหุธี เอกํ ปเทสํ อคมาสิ ๑ โส, ตลมิ คเต, เถรสฺส อุกฺกุฏากุกฺลํ คนตฺวา “เถโร กหํ ภนเตติ ปฏฺฐุ” เถรสฺส อมาสุกํ ชาตํ, วิหาระเยว นิสินฺโนติ อาท ๑ “กึ ปน ภนเต ลหุ” วฏฺฐุตีติ ๑ “เอวรูปํ กิร นาม ออาหารํ เทถาติ ๑ เตน วุตตนียาเมเนว สมุปาเทตฺวา อทฺสุ ๑

๑. อ.พระเถระ ได้ไปแล้ว สูประเทศ แห่งหนึ่ง กับ (ด้วยภิกษุ) นอกนี้ ๑ (อ.ภิกษุ) นั้น, (ครั้นเมื่อพระเถระ) นั้น ไปแล้ว, ไปแล้ว สูตระกูลแห่งอุปัฏฐาก ของพระเถระผู้ (อันชน ท.) ถามแล้ว ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.พระเถระ (ไปแล้ว) (ณ ที่) ไหน ดังนี้ กล่าวแล้ว ว่า (อ.ความทุกข์) มีใช้ความสำคัญ เกิดแล้ว แก่พระเถระ, (อ.พระเถระ) นั้นแล้ว ในวิหารนั้นเทียว ดังนี้ ๑ (อ.ชน ท. ถามแล้ว) ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ก็ อ.อัน (อันพระเถระ) ได้ ซึ่งอะไร ย่อมควร ดังนี้ ๑ (อ.ภิกษุ กล่าวแล้ว) ว่า ได้ยินว่า (อ.ท่าน ท.) จงถวาย ซึ่งอาหาร ชื่อ อันมีอย่างนี้เป็นรูป ดังนี้ ๑ (อ.ชน ท. เหล่านั้น) (ยังอาหาร) ให้ถึงพร้อมแล้ว ได้ถวายแล้ว ตามทำนอง (แห่งคำ) (อันภิกษุ) นั้น กล่าวแล้วนั้นเทียว ๑

โส อนฺตรามคฺเคว ตํ ภุชิตฺวา วิหารํ คโต ๑ เถโรปี คตฺถุฏฺฐาเน มหนตํ สุขุมวตฺถิ ลกิตฺวา อตฺตนา สหุธี คตฺทหฺรสฺส อทาลิ ๑ โส ตํ รชิตฺวา อตฺตโน นิวาสนปรารุปนํ อทาลิ ๑

(อ.ภิกษุ) นั้น ฉนั้นแล้ว (ซึ่งอาหาร) นั้น ในระหว่างแห่งหนทางเทียว ไปแล้ว สูวิหาร ๑ แม้ อ.พระเถระ ได้แล้ว ซึ่งผ้าเนื้อละเอียด ผืนใหญ่ ในที่ (แห่งตน) ไปแล้ว ได้ให้แล้ว แก่ภิกษุหนุ่มผู้ไปแล้ว กับ ด้วยตน ๑ (อ.ภิกษุ) นั้น ยอมแล้ว (ซึ่งผ้าเนื้อละเอียด) นั้น ได้กระทำแล้ว ให้เป็นผ้าเป็นเครื่องนุ่งและผ้าเป็นเครื่องห่ม ของตน ๑

เถโร ปุนทิวเส ตํ อุปลุกากกุลํ คนุตวา, “ภนเต ‘ตุมหาํ กิร อผาสุกํ ชาตุนตี อมเหติ ททเรน วุตตนิยามเนว ปฎิยาเทตวา **อาหาโร เปรโต**, **ปริภุชิตวา** โว ผาสุกํ ชาตุนตี **วุตเต**, ตุณฺหิ อโหสิ ๑

ในวันรุ่งขึ้น อ.พระเถระ ไปแล้ว สู่ตระกูลแห่งอุปลุกาก นั้น, **(ครั้นเมื่อคำ)** ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ **อ.อาหาร** อันเรา ท. **(ทราบแล้ว)** ว่า ได้ยินว่า **(อ.ความทุกข์)** มีไข้ความสำราญ เกิดแล้ว แก่ท่าน **ดังนี้** **ตระเตรียมแล้ว** **ส่งไปแล้ว** ตามทำนอง **(แห่งคำ)** อันภิกษุหนุ่ม กล่าวแล้วนั้นเทียว, อ.ความสำราญ เกิดแล้ว แก่ท่าน ท. **เพราะฉนั้น (หรือ) ดังนี้ (อันชน ท.เหล่านั้น)** กล่าวแล้ว, เป็นผู้นั่ง ได้เป็นแล้ว ๑

วิหารํ ปน คนุตวา ตํ ทหฺรํ สายํ วนฺทิตวา นิสินฺนํ เอวมาท “อาวุโส ตยา กิร ทิโย เอวํ นาม กตํ, อิทํ ปพฺพชิตานํ **อนนฺจจวิกํ**, **วิญญุตฺตี** กตวา **ภุชิตุํ** น **วภูตฺตี** ๑

ก็ **(อ.พระเถระ)** ไปแล้ว สู่วิหาร กล่าวแล้ว อย่างนี้ ว่า ดูก่อนผู้มีอายุ ได้ยินว่า **(อ.กรรม)** ชื่อ อย่างนี้ อันเธอ กระทำแล้ว ในวันวาน, **(อ.กรรม)** นี้ **เป็นกรรมไม่สมควร** แก่บรรพชิต ท. **(ยอมเป็น)**, **อ.อัน (อันเธอ)** กระทำ **ซึ่งวิญญูติ** แล้วจึงฉนั้น ย่อมไม่ควร **ดังนี้** **ภะภิกษุหนุ่ม** นั้น **ผู้ไหว้แล้ว** **นั่งแล้ว** **ในเวลาเย็น** ๑

โส กุชฌิตวา เถเร อาฆาตํ พนฺธิ "ปริมทิวเส อุทกมตฺตํ นิสฺสาย มํ มุสาวาทิ กตฺวา อชฺช อตฺตโน
อุปฺภจฺจกฺกเล ภาตฺตมฺภจฺจยา ภาตฺตการณฺม มํ วิญญุตฺตี กตฺวา ภาณชิตฺตํ น ภาณุตฺตี วเทสิ, วัตถมปิ
เตน อตฺตโน อุปฺภจฺจกฺกเสว ทินฺนํ; อโห เถรสฺส ภาริยํ กมฺมํ, ชาณิสฺสามิสฺส กตฺตพฺพยุตฺตกนฺตี;

(อ.ภิกษุ) นั้น โกรธแล้ว ผูกแล้ว ซึ่งความอาฆาต ในพระเถระ ว่า ในวันอันมีในก่อน (อ.พระเถระ)
อาศัยแล้ว (ซึ่งเหตุ) สักว่าน้ำ กระทำแล้ว ซึ่งเรา ให้เป็นผู้กล่าวเท็จโดยปกติ กล่าวแล้ว ว่า อ.อัน (อันเธอ)
กระทำ ซึ่งวิญญูติ แล้วจึงฉัน ย่อมไม่ควร ดังนี้ กะเรา เพราะเหตุ แห่งก่าแห่งภัด ในตระกูลแห่งอุปฺภจฺจ
ของตฺน (อันเรา) ฉันทแล้ว ในวันนี้, แม อ.ผ้ำ (อันพระเถระ) นั้น ให้แล้ว (แก่ภิกษุ) ผู้เป็นอุปฺภจฺจก
นั้นเที่ยว,โอ อ.กรรม ของพระเถระ เป็นกรรมหนัก (ย่อมเป็น), (อ.เรา) จักรู้ (ซึ่งกรรม) อันควรแล้ว-
แก่กรรมอันเราพึงกระทำ (แก่พระเถระ) นั้น ดังนี้

ปฺนทิวเส เถเร คามํ ปวิสฺนเต, สยํ วิหารเ อโหยิตฺวา ทณฺฑํ คเหตุวา ปรีโภคภาชนาทินิ ภินทิตฺวา
เถรสฺส ปถณฺสลาาย อคฺคิ ทตฺวา, ยํ น ฉายติ, ตํ มุคฺเรน ปหรนฺโต ภินทิตฺวา นิภฺชิตฺวา
ปลาโต กาลํ กตฺวา อวีจิมหานิเรย นิพฺพตฺติ ฯ

ในวันรุ่งขึ้น ครั้นเมื่อพระเถระ เข้าไปอยู่ สูบ้าน, ล้างแล้ว ในวิหาร เอง ถือเอาแล้ว ซึ่งท่อนไม้ ทำลายแล้ว
(ซึ่งภาชนะ ท.) มีภาชนะเป็นเครื่องบริโภคเป็นต้น ให้แล้ว ซึ่งไฟ ในบรรณศาลา ของพระเถระ, ทูบอยู่
ซึ่ง - (อ.วัตถุ) ใด (อันไฟ) ย่อมไม่ไหม้ - (วัตถุ) นั้น ด้วยไม้ค้อน ทำลายแล้ว ออกไปแล้ว หนีไปแล้ว
กระทำแล้ว ซึ่งกาละ บังเกิดแล้ว ในนรกใหญ่ชื่อว่าอเวจี ฯ

แปล โดยอรธ

๒ มหาชน กถา สมุจจาเปลิ "เถรสุต กิร สัทธวิหริโก **โสภามตตํ อสหนุโต** กุชฌิตวา
ปณฺณสาลํ ฉาเปตวา ปลาโตติ ฯ

๒ มหาชนตั้งเรื่องสนทนากันว่า"ได้ยินว่า สัทธวิหริกของพระเถระ **ไม่อดทนเหตุสักว่าการ-**
กล่าวสอน โกรธเผาบรรณศาลาแล้วหนีไป" ฯ